

Meddelande om en strategi för tillsynsdata som avser EU:s finansiella tjänstesektor

Finansdepartementet

2022-02-08

Dokumentbeteckning

COM(2021) 798

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL
EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH
SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN Strategi för
tillsynsdata som avser EU:s finansiella tjänstesektor

Sammanfattning

Under den senaste tioårsperioden har rapporteringskraven för finansiella företag inom EU ökat, vilket ökat den administrativa bördan för både företag och tillsynsmyndigheter. I en kontroll av ändamålsenligheten hos EU:s tillsynsrapporteringskrav har kommissionen funnit en del brister och utmaningar. Mot denna bakgrund har kommissionen tagit fram en strategi för tillsynsdata som avser EU:s finansiella tjänstesektor. Strategin syftar till att modernisera tillsynsrapporteringen inom finansmarknadsområdet i EU. Kommissionen vill införa ett system som ger europeiska och nationella tillsynsmyndigheter korrekta, enhetliga och aktuella data, samtidigt som den totala rapporteringsbördan minskar. Kommissionen menar att ett sådant rapporteringssystem bör vila på fyra byggstenar: 1) ökad enhetlighet och standardisering av data, 2) bättre dataåteranvändning och datadelning mellan myndigheter, 3) bättre utformade rapporteringskrav och 4) gemensam styrning. Det långsiktiga målet är göra det möjligt att på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt använda modern teknik.

Regeringen ser behov av en översyn och harmonisering av tillsynsrapporteringskraven på finansmarknadsområdet inom EU och välkomnar därför kommissionens initiativ.

1.1 Ärendets bakgrund

Under den senaste tioårsperioden har rapporteringskrav för finansiella företag inom EU ökat. Mängden uppgifter som rapporterats för tillsynsändamål har vuxit avsevärt och uppgifterna har blivit alltmer detaljerade. Detta har ökat den administrativa bördan för företag och tillsynsmyndigheter.

I november 2019 presenterade kommissionen en rapport avseende en kontroll av ändamålsenligheten hos EU:s tillsynsrapporteringskrav (SWD (2019) 402 final). Kommissionen pekade ut flera brister när det gäller hur rapporteringskrav definieras och hur rapporteringsdata samlas in. I rapporten lyftes även fram flera utmaningar gällande moderniseringen av EU:s tillsynsrapportering. Strategin har tagits fram mot bakgrund av dessa brister och utmaningar. Den bidrar till målet att främja digital innovation i Europa som sätts upp i EU-strategin för data (faktapromemoria 2019/20:FPM23) och i strategin för digitalisering av finanssektorn (faktapromemoria 2019/20:FPM23). Strategin bidrar också till att uppnå målen för kapitalmarknadsunionen (faktapromemoria 2020/21:FPM12) samt uppfyller kommissionens åtaganden om att systematiskt och proaktivt söka förenkling och minskning av regelbördan enligt de principer som aviserades i kommissionens meddelande Bättre lagstiftning: Samarbete för att skapa bättre lagar¹. I arbetet med att ta fram strategin har kommissionen konsulterat medlemsstater, relevanta myndigheter och branschföreträdare. Meddelandet om en strategi för tillsynsdata som avser EU:s finansiella tjänstesektor presenterades slutligen den 15 december 2021.

1.2 Förslagets innehåll

Strategin syftar till att modernisera tillsynsrapporteringen inom finansmarknadsområdet i EU och införa ett system som levererar korrekta, enhetliga och aktuella uppgifter till europeiska och nationella tillsynsmyndigheter, samtidigt som rapporteringsbördan minskar. För att uppnå detta menar kommissionen att nuvarande ramverk för tillsynsrapportering och metoderna för insamling och bearbetning av finansiella data behöver ändras. Kommissionen menar att ett sådant rapporteringssystem bör vila på fyra byggstenar: 1) ökad enhetlighet och standardisering av data, 2) bättre dataåteranvändning och datadelning mellan myndigheter, 3) bättre utformade rapporteringskrav och 4) gemensam styrning. Genom att få dessa byggstenar på plats kommer det, enligt kommissionen, bli möjligt att på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt använda modern teknik som RegTech och SupTech. Användningen av

¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/planning-and-proposing-law/better-regulation-why-and-how_sv

digital teknik kan minska rapporteringsbördan betydligt och göra det möjligt för tillsynsmyndigheterna att utifrån de inrapporterade uppgifterna skaffa sig insyn på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt.

Ökad enhetlighet och standardisering av data

För att förbättra datakvaliteten aviserar kommissionen ett antal förslag som syftar till att förbättra enhetligheten i rapporteringskraven inom finansmarknadsområdet. När det gäller ändringar av befintliga rapporteringskrav kommer kommissionen att göra förbättringar av enskilda rättsakter genom att bland annat ta bort överflödiga eller förlegade rapporteringskrav. Därutöver avser kommissionen att ge de europeiska tillsynsmyndigheterna i uppdrag att bedöma och vidta nödvändiga åtgärder för att ytterligare integrera rapportering och förbättra enhetligheten och datastandardisering inom sina respektive områden.

Kommissionen avser vidare att uppdatera kartläggningen av rapporteringskraven och öka datajämförbarheten inom finanssektorn genom att skapa en gemensam datakatalog för att säkerställa enhetlighet och standardisering mellan olika finansiella sektorer.

Bättre dataåteranvändning och datadelning mellan myndigheter

I syfte att främja återanvändning och delning av data mellan myndigheter avser kommissionen att införa ett system där de rapporterade enheterna lämnar uppgifter av hög kvalitet och där myndigheterna utbyter de uppgifter de samlar in så mycket och så effektivt som möjligt, utan att göra avkall på dataskydd och datasekretess. Kommissionen kommer, i samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna, Europeiska centralbanken och andra myndigheter, att se över aktuell lagstiftning för att identifiera juridiska och tekniska hinder för datadelning. Vid behov kommer kommissionen föreslå att rättsliga hinder för datadelning mellan myndigheter ska tas bort. I nära samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna kommer kommissionen även att föreslå regler för att fastställa rättigheter för dataåtkomst och hanteringen av aktuella data. Slutligen kommer en europeisk gemensam kontaktpunkt för finansiell och icke-finansiell information (Esap), vilket tidigare föreslagits av kommissionen, göra det lättare för tillsynsmyndigheterna att få enkel tillgång till offentligt tillgängliga rapporteringsdata.

Bättre utformade rapporteringskrav

För att förbättra utformningen av rapporteringskrav kommer kommissionen ta fram riktlinjer för hur principerna för bättre lagstiftning ska följas vid framtagandet av dessa krav. Kommissionen kommer även att be de europeiska tillsynsmyndigheterna att inkludera och regelbundet uppdatera metoder och processer för insamling av tillsynsdata i sina tillsynshandböcker.

Gemensam styrning

För att säkerställa ett effektivt genomförande av strategin kommer kommissionen att formalisera en ledningsstruktur för att implementera och underhålla det framtida rapporteringssystemet, med utgångspunkt i rundabordsgruppen om tillsynsrapportering (kommissionens informella samordningsorgan). Kommissionen avser även att stödja europeiska och nationella tillsynsmyndigheter i utvecklingen av digital kapacitet och teknisk infrastruktur.

En mer effektiv användning av modern teknik

Kommissionen bedömer att strategin kommer att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att möjliggöra en automatiserad behandling av data. Kommissionen bedriver ett pilotprojekt för att utvärdera alternativen och identifiera förutsättningarna för övergången till maskinläsbara och maskinexekverbara krav (MRER), vilket väntas vara klart i början av 2022. När det är klart kommer kommissionen att överväga att införa MRER i utvalda rapporteringsramverk och ge besked om detta i sin lägesrapport för 2023.

Kommissionen kommer också att utforska och utveckla nya typer av metoder för datainsamling, bland annat möjligheten för tillsynsmyndigheter att med distribuerade ledger-teknologier (DLT) övervaka transaktioner i realtid och låta dem extrahera transaktionsrapporter direkt från handelssystem (i stället för att vänta på att parterna ska skicka rapporter).

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Meddelandet innehåller inga förslag till rättsakter och har därmed inte några direkta effekter på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Meddelandet har inga direkta budgetära konsekvenser. Som utgångspunkt bör initiativ som presenteras finansieras inom EU:s fleråriga budgetram.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen ser behov av en översyn och harmonisering inom EU av tillsynsrapporteringskraven på finansmarknadsområdet. Regeringen välkomnar kommissionens initiativ till att modernisera tillsynsrapporteringen inom finansmarknadsområdet då det underlättar för både företagen och tillsynsmyndigheterna i deras arbete. Det är samtidigt viktigt att beakta säkerhetsaspekter, skyddet för den personliga integriteten och sekretessaspekter. Regeringen anser vidare att det är av vikt att kommissionen beaktar budgetrestriktivitet i det fortsatta arbetet. Slutligen

välkomnar regeringen att kommissionens initiativ i strategin möjliggör för en mer effektiv användning av modern teknik i framtiden.

2021/22:FPM57

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaternas ståndpunkter är inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Meddelandet har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Eftersom meddelandet inte är en lagstiftningsakt är rubriken inte tillämplig.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Eftersom meddelandet inte är en lagstiftningsakt är rubriken inte tillämplig.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

År 2023 kommer kommissionen att utarbeta en rapport om framstegen i genomförandet av strategin och de lärdomar som dragits.

4.2 Fackuttryck/termer

Maskinläsbara och körbara krav (MRER): Rapporteringsdata som är maskinläsbar och således kan utläsas och tolkas på ett automatiserat sätt, utan mänsklig inblandning.

Distribuerade ledger-teknologier (DLT): Distribuerad ledger-teknik (eller distribuerad databasteknik) är ett system för registrering av transaktioner av tillgångar där transaktionerna och deras detaljer registreras i flera identiska exemplar på många datorer. Syftet är att göra det omöjligt att radera eller förvanska information utan att det upptäcks. Den vanligaste typen av sådan teknik kallas blockkedja.

RegTech: Teknik som bidrar till att tillsynskrav kan uppfyllas på ett mer effektivt och ändamålsenligt sätt än med befintliga resurser. 2021/22:FPM57

SupTech: Teknik som används för att underlätta tillsyn och som hjälper tillsynsmyndigheter att digitalisera rapporterings- och tillsynsprocesser.